

וי"ד

והנה בספרי עה"פ מפרש: "שימו קטורה זו קטורת ש(היו מכניסים ב" יוהכ"פ) לפני ולפנים" — ומוכח מזה כי (אף שבכללות, כל ענין הקטורת מורה על תוכן עבודת ה' והנהיג' ואד"ר רבא קטורת דיוהכ"פ — ה"ה רק בכה"ג, בכ"ז בפרטיות) בקטורת דיו"ה הכ"פ ישנו ענין מיוחד (שבו חלוקה היא מקטורת דכל השנה) ובו בא לידי ביטוי תוכן מיוחד בעבודת ה' כהונה בכלל (אלא שבפועל נעשית ע"י המיוחד * שבכהנים — כה"ג; כמו שהכה"ג מוציא בזה כל הכהנים כי הוא הגדול מאחיו — ע"ד שמצינו** במצות התלויות במלך).

מן החילוקים * שבין קטורת דכל השנה ודיוהכ"פ: לדעת הרמב"ם**.

(4) כדמוכח ממה שארז"ל (יומא כו, א — הובא ברמב"ן עה"פ) שהקטורת (בכלל) מעשרת * משום דכתיב ישימו קטורה באפיך וכתוב בתרי' ברך ה' חילוי, הרי שקאי כתוב זה גם על קטורת דכל השנה. וגם ע"פ פשוטו של מקרא קאי על כללות ענין הקטורת, וכדמשמע מזה שרש"י אין מפרש דקאי על קטורת יוהכ"פ (ראה לקמן הערה 12). וכן הוא לפי הפ"י (ראה לקמן בהערה 10) שב"אפיך" פירושו רוגז — שהקטורת משכן האף וכו' — ה"ז בקטורת דכל השנה. (5) עדין יש ליישב מש"נ: וללוי אמר (כל השבט) תומיד ואוריך לאיש חסידך (רק הכה"ג).

(5*) אגה"ק רסכ"ט.

(6) אלא שהמשנה (יומא מג, ב) לא חשיב אלא ענינים שבפועל.

(6*) ראה מל"מ הל' כלי המקדש פ"ב ה"ג. מראה הפנים לירוש' יומא פ"ד ה"ה.

א. בענין "הקהל" שבפרשתנו י, א"י בתוספתא': "אותו היום כהנים עומ' דים בגדרים ופרצות וחצוצרות של זהב בידיהם, תוקעין ומריעין ותוקעין [להקהיל את העם אל ביהמ"ק]. כל כהן שאין בידו חצוצרות אומרין דומה זה שאין כהן הוא".

וצריך להבין:

עיקר ענין הכהנים הרי הוא לעמוד לשרת בביהמ"ק, וכמבואר ברמב"ם * ש"הכהנים הובדלו כו' לעבודת הקדש בנות", וא"כ מהי שייכותם המיוחדת של הכהנים למצות הקהל [ובפרט לתקיעת חצוצרות בחצוצות ירושלים שהיתה רק הכשר למצות הקהל] לתקוע בחצוצרות להקהיל העם; ועד כדי כך, שזו היתה הוכחה על עצם הכהונה, עד ש"כל כהן שאין בידו חצוצרות אומרין דומה זה שאין כהן הוא"?

ב. ויובן בהקדים ביאור כללות ענין הכהונה. דהנה בכהנים כתיב * "ישימו קטורה באפיך וכליל על מזב"חך". ומדמפרט הכתוב כאן עבודת הקטורת בפ"ע, מובן שחשיבות מיוחדת בעבודת הקטורת הנעשית ע"י הכהנים, ובה מתבטא תוכן עבודתם.

(1) פרשתנו לא י ואילך. ולהעיר שהשנה הבע"ל (תשל"ד) — לאחר פ' וילך זו — היא שנת הקהל.

(2) סוטה פ"ו, ח.

(3) הל' כלי המקדש פ"ד ה"א.

(3*) ברכה לג, י.

ביום הכיפורים יי, שאז הוא לעיכו-
בא יי ובחיוב מיתה].

ולכאורה צ"ל, מה בין קטורת ד-
יוהכ"פ לקטורת דכל השנה, שדוקא
ביוהכ"פ חמור כ"כ חסרונו של ה-
"מעלה עשן" יי?

(רמב"ם הלי תפלה פ"ה ה"ו, וראה כס"מ
שם, שו"ע אורח סי' ס"ד, וראה מחה"ש
שם סק"ד, שו"ע אדה"ז סי' שס, וראה
ט"ז לאור"ח קנא, סק"ד, שרית אבני נזר
אורח סל"ב).

(12) ומה שלא פרש"י שקאי על קטורת
דיוהכ"פ (וראה הערה 4) — כי בפשוטו
של מקרא אולי "מעלה עשן" מעכב כל השנה,
או שגם ביוהכ"פ אינו מעכב, ולהעיר שבי-
פרש"י תשא (ל, לד) אינו מזכיר "מעלה עשן"
כלל, אף שהזכיר "בורית כרשניה", שגם זה
אינו מהי"א סממנים, ולהעיר שגם בפרש"י
אחרי (טו, יג) משנה מלי הגמ' (הא לא נתן
בה מעלה עשן או שחיסר אחד מכל סממני
חייב מיתה) וכותב, "הא אם לא עשאה כתקונה
חייב מיתה".

(13) ראה צפ"ע שם: מעלה עשן לפני
ולפנים הוה מציאות גמור, "זה קטורה באפיך".

(14) אף ש"ל שהוא לפי שביוהכ"פ
צריך שענן הקטורת יחשיך את הבית בעננו,
כדי שהכהן לא יראה הכבוד שנראה על
הכפורת (רשב"ם, ראב"ע ורבינו בחיי —
אחרי טו, ב), וכשאינו כזה "מעלה עשן"
ה"ז "מפציע לכאן ולכאן" (יומא לה, א,
וראה רש"י שם נג, א ד"ה מעלה עשן), ולא
יחשיך את הכפורת (ט"ז), ולכן גם מעכב או
— אבל עדיין צריך ביאור, דהרי לפיז
אין זה דין בהקטורת, כיא דין בקדוה,
שהוא צריך להתמלאות עשן, ולפי"ז ה"ז צ"ל
לשון הגמ' (יומא נג, א) ש"אם לא נתמלא
עשן כ"י חייב מיתה", ולא "הא לא נתן
בה מעלה עשן כ"י חייב מיתה", עד שבשביל
זה ג"כ נק' שם "קטורת חסירה" — ומה
משמע ש"מעלה עשן" הוא תנאי בהקטורת,
וכדלקמן בפנים.

אם לא נתן בקטורת דיוהכ"פ, את
העשב ששמו (וענינו) "מעלה עשן"
— חייב מיתה יי, משא"כ בקטורת י-
דכל השנה יי.

[ובזה יומתק פי' הספרי ש"שימו
קטורה באפיך" מיירי בקטורת דיום
הכיפורים, כי הפסוק מדבר בשימת
היינו בעליית הקטורת "באפיך" יי,
ועליית עשן הקטורת נעשית ע"י ה-
"מעלה עשן" יי שעיקרו הוא (כנ"ל)

משא"כ לדעת הר"י אלחנן בתר"י יומא נג, א
ד"ה ותיפוק, וראה בית יוסף אור"ח סי' קלג
ד"ה וכתב רבינו, וראה מנ"ח מצוה קג,
(7) ראה יומא שם, ירוש' שם, רמב"ם
הלי עבודת יוהכ"פ פ"ה הכ"ה,
(8) ודלא כדבין, "אם חסר א' מכל סממני
חייב מיתה" (יומא שם, כריתות ו, א, ירוש'
שם, רמב"ם הלי כלה"מ פ"ב ה"ח) שזהו
בכל השנה (ראה מל"מ, מראה הפנים ומנ"ח
שם).

(9) וראה צפ"ע ברכה שם דמעלה עשן
ביוהכ"פ הוה זה מציאות גמור, משא"כ
בכל השנה הוה רק הכשר (ומציין לירוש'
יומא פ"ג ה"ה).

(10) בתרגום יונתן ותרגום ירושלמי רבינו
כחיי תצוה ל, א (ועוד) פירשו "באפיך"
מל' רוגז, אבל ראה פרש"י בשלח (טו, ח)
שגם כש"אף" מלשון רוגז, הרי בשרשו שיך
ללשון חוסם (וראה גם מלבי"ם לספרי ברכה
שם), ובפרט שבגוד"ד הרי בפשוטו של מקרא
משמע שפירושו של "באפיך" הוא החוסם.
(11) והעל' ברוחניות קטורה בהעל' ב-
גשמיות, ובדומת מה שאמרו (ברכות לד,
סע"ב, רש"י) "אל יתפלל אדם אלא בבית שיש
שם חלונות" [שאינו רק "שגורמין לו שיכוין
לבו שהוא מסתכל כלפי שמים ולבו נכנע"
(פרש"י שם, שו"ע אדה"ז סי' ס"ד) אלא
גם] כדי שדרך שם יעברו התפלות לירושלים
(דרך שם עוברים התפלות, שלכן מתפללים
לרוח איי וירושלים (שו"ע אדה"ז סי' ס"א))
כדמוכח מזה שהחלונות צ"ל "כנגד ירושלים"

ג. והביאור בזה:

שבדרגא נמוכה עוד יותר — וע"י שהקטירות לה, ובאופן של "ריח ניחוח לה", פעלו שגם הענינים שבמדריגה נמוכה נהפכו ונתעלו לקדושה."

ד. אלא שעפ"י אינו מובן כלל: מכיון שכל ענין הקטורת הוא להעביר הוזהמא דלעו"ז (דהיצה"ר) — מהו הצורך ומהי התועלת שבהקטרת ה"קטורת בקדה"ק ביוהכ"פ שאז אין לשטן שליטה, כמבואר בכ"מ"י "ביומא דכפורי לית לי רשותא לאסטוני" — וא"כ מהו ענין הקטורת דיוה"כ"פ?"

מזה מוכח כי עבודת הקטורת ב"יוהכ"פ שונה היא, ואינה בדומה ל"עבודת הקטורת דכל השנה.

ה. והענין יובן עפ"י המבואר."

(22) ראה ד"ה והוא כחתן תרנ"ז פט"ו ואל"ך (וראה ג"כ תו"א צט, א) ובכ"מ, שענין הקטורת הוא בירור גה"ט לגמרי. (23) יומא (כ, א). ויק"ר (פכ"א, ד). ועוד.

(24) כי אז יתענו בניי וישוכו בתשובה לכן נקיים הם מעון ולא ישמע ה' לקט"רוגו (יפה תואר בויק"ר שם), אף שבווחק י"ל "ול" "לל רשות" שמע כן) שאינם נקיים אלא שאין לו רשות לאסטוני צ"ו. (24*) אבל אין להקשות למה הקטיר קטורת ביוהכ"פ על המזבח הפנימי כבכל יום, כי מובן שביהכ"פ לא נתבטלה אלא שליטת השטן (הלעו"ז), אבל לא נתבטל לגמרי, עד לע"ל "כי יבא יומם ויבולע המות לנצח כמ"ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" (תנא פ"ז), והקושיא (בפנים) היא רק למה מה"עקרים בעבודת יוהכ"פ (שביום זה מציע — הוא ביטול הלעו"ז עד כמה שאפשר בזה"ז) הוא ענין הקטורת (שענינה — להעביר הוזהמא דהיצה"ר).

(25) ראה בהבא לקמן: לקו"ת תצא לט,

הרמב"ם במורה נבוכים"י מבאר טעם מצות הקטורת, שהיא להטבת הריח בביהמ"ק (בו נעשו עבודות שחיטה, חתוך בשר, רחיצת אברים הפנימיים, שריפה וכו'), לכן צריכים לקטורת להטיב ריח ביהמ"ק וריח העובדים בו.

אמנם מובן שאין כוונת הרמב"ם שהעברת ריח הרע כפשוטה היא כל הטעם לעבודה גדולה הלזו"י, ובודאי מרומז בזה גופא גם טעם פנימי יותר"י, וי"ל שהוא הטעם המבואר בזה"ר"י שעבודת הקטורת היא להעביר הוזהמא וטינופא דיצה"ר.

דהנה הקטורת היתה מסממנים שאינם ראויים למאכל אדם [ולא כ"קרבנות אשר תנאי בהקרבתם הוא שיהיו ראויים למאכל אדם, ומן ה"מובחר והשמן דוקא"י, ועשיר שהביא קרבן עני לא יצא"י]. ומה מובן שבתוכנם הרוחני מרמזים הסממנים על ענינים שבדרגא תחתונה; נוסף לזה: בין הסממנים היתה גם "החל"בנה" שריחה רע"י, ומרמזת על ענין

- (15) ח"ג, פמ"ה.
- (16) ראה רבינו בחיי תצוה (שם) חס ושלום שנחלה העיקר הגדול שבסוד הקטורת כו' בטעם החלוש הזה.
- (17) ראה סה"ש הש"ת ע' 41 ובהערה 27* שם. לקו"ש ח"ג ע' 768 ובהערה 18 שם.
- (18) ו"ח שה"ש עה"פ משכני אחרך נרר צה (ד"ה פתח ר"ש כ"י משכני). וראה גם זח"ב ריה, ב. ושם שתלוי במעלה עשן.
- (19) ראה דמכים סוף הל' איסורי מזבח.
- (20) סוף מט' גנעים.
- (21) כריתות ו, ב. ושם שהחלבנה מורה על שושעי ישראל. וראה פרש"י תשא (ל, ד).

שלמע' מטו"ד, למעלה מהגבלות) — שרוצה לדבקה בו ית' ממש, ונעשה מציאות חדשה — מציאות הדבוקה בו ית' — הנה ע"י עבודה זו "זדונות נעשות לו כזכיות", בחי' "ויהפוך ה"א לך את הקללה לברכה" — היינו שפועל בהזדונות שנעשים מציאות חדשה — זכיות (בדוגמת עבודתו), וכשהתשובה היא למעלה מהגבלות (בכל מאדך) יש בזה עוד ענין: שע"י עבודת התשובה שלמע' ממדידה והג' בלה מתעלים לבחי' שלמע' ממדידה והגבלה, ומצד דרגה זו "זדונות נעשים כזכיות" ²⁰.

ו. עפ"י מובן גם ההבדל שבין קטורת דכל השנה ודיוהכ"פ: כללות עבודת הקטורת היא לפעול בענינים נמוכים ולהעלותם לקדושה, כנ"ל — הנה החילוק הוא באופן ודרגת פעולה ובירור זה (והוא כאופן החילוק שבין ב' אופני עבודת התשובה הנ"ל) ²¹:

קטורת דכל השנה היא ע"ד עבודת התשובה דכל השנה — תשובה מ"יראה שהוא באופן של שלילה, להע"

שעבודת התשובה דיוהכ"פ ועבודת ה' תשובה דכל השנה — הם — בכללות — ב' האופנים שבתשובה: תשובה מאהבה ותשובה מיראה. עבודת ה' תשובה דכל השנה היא תשובה מיראה שעל ידה "זדונות נעשות לו כשג' גות" ²²; ותשובת יוהכ"פ היא תשובה מאהבה, שע"י "זדונות נעשות לו כזכיות". ויתירה מזו: עבודת התשובה דיוהכ"פ היא תשובה עילאה מעומקא דליבא — פנימיות הלב — עבודה למע' מטו"ד, שמצד בחי' היחידה המתגלה אצלו, שבכללות זהו"ע תשובה הבאה מאהבה דבכל מאדך.

זה גופא טעם החילוק דפעולת התשובה בהזדונות — שהיא לפי אופן ביטול: בתשובה מיראה אינו בטל במציאות לגמרי, והביטול הוא כמו בע"כ מפני אימת האדון, ועבודתו היא בתנועה של שלילה — להעביר כל הענינים המנגידים, ולכן פעולת עבודה זו ג"כ רק ענין באופן שלילי — שהזדונות אינן זדונות עוד (כ"א כ"שגגות — ו"אין מחכירין לו דבר וחצי דבר ביום הדין" ²³, אבל מ"מ נשאר רושם), אבל אינן נעשות מציאות חדשה של זכיות;

משא"כ בתשובה מאהבה (ובפרט אהבה דבכל מאדך), שהעבודה וה"ביטול הן בתנועה חיובית, שמוסר עצמו אל האהוב, (ובפרט כשהיא אהבה

א ואילך, סוכות פא, א. שמע"צ פז, א. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1150 ואילך.

(26) יומא פז, ב. וראה לקו"ש ח"ו ע' 54 ואילך.

(27) אגה"ת פ"ב.

(28) תצא כג, ו.

(29) כי ע"י התשובה מגיעים לבעל ה' רצון, שלמעלה מכל מדוה"ג, גם של הרצון דתומ"צ (ד"ה תקעו תרצ"א קרוב לסופו. וראה גם לקו"ש ח"ד שם הערה 10 ובהנסמן שם, ובכ"מ). וראה ד"ה שובה ישראל אעת"ר קרוב לסופו: "שרש ענין התשובה הוא מפני שעצמות אוא"ס אינו מוכרח ח"ו ב' רצונו". וזהם שהרצון דמצות הוא ג"כ "בבחי' פנימיות ועצמות אוא"ס כו' אינו מוגבל ומוכרח ח"ו בהרצון", ומובן שבעיקר ה"ז בתשובה מאהבה (ובכל מאדך) שלמעלה ממדוה"ג. וראה לקו"ש ח"ו ע' 23.

(30) וראה ג"כ תו"א שבהערה 22.

אלא לשלילת הזוהמא, אין חסרוננו של "מעלה עשן" מעכב (כ"כ).

ולכן "מעלה עשן" שיעורו (ביוהכ"פ — ובמילא וכש"כ בכל השנה) "כל שהוא" ³⁶, כי אין הדבר קשור עם ענינים של מדידה והגבלה — כ"א ככללות עבודת יוהכ"פ שהיא בבחי' יחידה שלמעלה מהגבלה (וע"ד "מקום ארון אינו מן המדה") ³⁷.

ח. ע"פ כהנ"ל (שבפסוק "שימו קטורה באפיך וכליל על מזבחיך" מרומז תוכן כללות ענין הכהונה — לפעול בעולם התחתון וכי" ³⁸, ובב' אופני העבודה דקטורת: להעביר ה' זוהמא ולפעול מציאות חדשה בעולם), יש לבאר פ' התוספתא, שעבודת ה' כהנים היא להקהיל את העם להש' תתן במצות הקהל:

מכיון שעיקר ענין הכהנים הוא לפעול ³⁹ עליית ענינים התחתונים,

ביר הזוהמא; קטורת דיוהכ"פ היא ע"ד התשובה דיוהכ"פ — תשובה מאהבה, שהיא אמנם עבודה בהדברים תחתונים (זוהמא), אך היא עבודה חיובית, לפעול מציאות חדשה בעולם, שהדברים התחתונים (הזדונות) ייעשו ויתפכו לקדושה (זכיות).

וע"פ הנ"ל שבתשובה מאהבה דבכל מאדך מגיעים לבחי' שלמע' מהגבלות, יובן גם הטעם להקטרת הקטורת ד' יוהכ"פ בקדה"ק דוקא: אין בקדה"ק רק הארון, ואין בארון רק שני לוחות וגו' ⁴⁰, וכנ"ל, הרי עבודת התשובה — והקטורת — דיוהכ"פ היא מאהבה ד' בכל מאדך, בל"ג — ה"ז מגיע עד למדריגת הארון ⁴¹, מדריגה שלמעלה ממדידה והגבלה ⁴², ופועלים עי"ז מציאות חדשה, היינו המשכת אור חדש מבחי' "קדש הקדשים" שלמעלה גם מבחי' סוכ"ע — שהיא "קדשים" ⁴³.

ז. ועפ"ז מובן גם כן הטעם מדוע "מעלה עשן" הוא תנאי עיקרי ב' קטורת דיוהכ"פ: יוהכ"פ — ענינו שעולה למעלה מסדר ההשתל' למקום שלמע' ממדידה והגבלה (ופועל מצי' אות חדשה) — מוכרח אז להיות ה' "מעלה עשן" ⁴⁴, דבר המורה על נקודה זו — עליית הקטורת למעלה מעלה.

משא"כ בכל השנה שהקטורת אינה

(36) כריתות ו, א. ירושלמי שם.
(37) ועוד מעלה בקטורת (דיוהכ"פ — שרק אז "מעלה עשן" מעכב) — וגם מטעם זה הקטירו הקטורת בקדה"ק (מקום הארון): בזה מתבטא החיבור דגבול ובל"ג — "מעלה עשן כל שהוא" מורה על בל"ג, ותכונתו וענינו להעלות ועשן של ה"א סמנים (ה' מורה על גבול). ובדוגמת "מקום ארון (גבול) אינו מן המדה" (בל"ג). וראה לקו"ש שם ע' 1044.

(38) וי"ל שמרומז ענין זה גם בחלק השני של הפסוק. וכליל על מזבחיך, ענין הקרבנות (עולה) — יומא כו, א. ספרי ורש"י עה"פ. כי גם עבודת הקרבנות ענינה לה' עלות הדצ"ח (ראה תניא פליד). אבל בעיקר ה"ז בעבודת הקטורת (וראה ד"ה והוא כחתן שם).

(39) ומ"ש הרמב"ם (סוף הל' שמיטה ויובל) שענינם, להבדיל לעמוד כו' לשרתו

(31) מלכים א ח, ט.
(32) ויתירה מזו: ראה לקו"ש ח"ד ס"ע 1153.
(33) ראה יומא כא, א (וש"ג) שמקום הארון אינו מן המדה.
(34) לקו"ת יוהכ"פ ע, א.
(35) ראה לעיל הערה 11.

כללות עבודתם שהיא לפעול בירור ועלי' בהענינים התחתונים.

וזהו גם הטעם שיצאו לגדרים ופרצות, כי עבודת הכהנים היא לפעול גם על חוצות ירושלים — חוץ מביהמ"ק — לתקוע שם בחצוצרות ולהשפיע גם על העם הנמצאים שם עד שגם הם יקהלו לביהמ"ק, למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו גו'.

ולכן זוהי ה"בחינה" אם הוא כהן כדבעי: אם הוא מרגיש אשר זהו ענינו, והוא יוצא להקהיל את העם, ה"ז מוכיח למפרע שעבודתו במשך כל ז' השנים היתה כדבעי; ובא"ל — "דומה זה שאין כהן הוא".

וע"פ כהנ"ל יש לבאר גם הדיוק שהתקיעות היו דוקא בחצוצרות: ידוע מאמר הה"מ "עה"פ "ועשית שתי חצוצרות וגו'" שפירושו שתי חצאי צורות, שקאי על ישראל וקוב"ה — שישאל הם חצי צורה, וקוב"ה כבי' חצי צורה, ושניהם ביחד נעשים צורה שלימה. וע"ד דרשת חז"ל "על הפסוק "תמתי (ל' תמים) תאור" מתי".

ומובן שע"י יחוד זה נעשית מצי' אות חדשה, כי הרי בלא"ה אין האדם מציאות שלימה — והרי נת"ל ש-

ועד לעילוי הכי נעלה, לכן כשבא זמן "הקהל", שכל ישראל (גם הנשים והטף) — שאינם מחויבים לעלות לרגל" (נקהלים ובאים לביהמ"ק לשמוע תורה מפי המלך [שזו כשמיצה מפי הגבורה]), וזאת "למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה'", היינו לפעול בכאוי"א מישאל גם מי שהוא בדרגה נמוכה, שיתעלה בעבודתו וקי' רובו לה' — הנה עבודת הכהנים או היא לעורר ולסייעם בזה, בהתאם ל-

כ"ו ובהל' כלי המקדש (רפ"ד) ש"הכהנים חובדלו מכלל הלוים כו' שנאמר ויבדל אהרן כו' קדש קדשים — וזהו הכנה לענין הכהונה, וכ"ה במ"ש (ברכה לג, ט) "האומר לאביו וגו'" (שתוכנו הבדלה וכו' — ראה מושב זקנים עה"ת "שמקטנותם היו הולכים ללמוד כו' וכשהיו חוזרים לביתן לא היו מכירים אמם ואבותם כו') — וזהו ההכנה, ו"שימו קטורה וגו'" — העבודה בפועל.

(40) ובדוגמת כללות ענין הביהמ"ק, ש' מעיקר ענינו שממנו אורה יוצא לכל העולם כולו להמשיך שם אלקות (ראה פרש"י ד"ה שקופים מנחות פו, ב), ולכן עיקר טעם "מצות עשה לעשות בית לה'" הוא שיהי' "מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות" (רמב"ם ריש הל' בית הבחירה, ספה"צ מצוה כ, ודלא כהרמב"ן ר"פ תרומה ועוד. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1346), מתאים עם הגו' לעיל (הערה 38) שזהו גם תוכן עבודת הקרבנות.

וע"פ הג"ל שעיקר עבודת הכהנים (בב"י המ"ק) מתבטא בעבודת הקטורה, יומתק מ"ש במד' (שם) "וזה (עבודת הקטורה) ג"כ ממה שמעמיד יראת המקדש וכו'", וכ"כ החנוך (מצוה קג) שהוא "להגדיל כבוד הבית, ולהיות מעלתו ומוראו עם כל אדם".

(41) פרשתנו לא יב.

(42) רמב"ם הל' חגיגה פ"ג ה"ב.

(43) רמב"ם שם ה"ו.

(44) אור תורה בהעלותך מה, ד (הוצאת קה"ת תשל"ג). הובא ונתבאר באוה"ת בה' עלותך ע' סס"ע. תהלים (יהל אור) צח, ו.

(45) בהעלותך י, ב.

(46) שהשי"ר פ"ה, ב (ב). וראה לקו"ת

שה"ש לד, ד.

(47) שה"ש ה, ב.

(48) ראה אור"ת שם (הובא ביהל אור

שם): "האדם הוא רק ד' מי כו' וכשמתדבק

בהקב"ה כו' נעשה אדם".

על כאו"א (ובפרט על אלו שמכהנים בתור רב וכו') ולהם השפעה קסבית בתם"י מוטל החוב לעמוד בחוצות בגדרים ופרצות ולתקוע בחצוצרות להקהיל את הקהל, אנשים נשים וטף, ללמוד ולשמוע תורה, ולקרוב אל מאור שבתורה"י היא"י פנימיות ה' תורה"י, עד שיפעול בהם שישמעו גו' ילמדו גו' ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" — קיום התורה ומצותי ביראת שמים.

(57) שזה בדוגמת ה"הקהל" שהגדול (ה' מלך) ה' קורא (ראה מנ"ח שם. ביאור הרי"פ פערלא לסהמ"צ רס"ג ח"א עשה טו ועוד). ולהעיר שכמה ממוני המצות מנו קריאת המלך כמצוה בפ"ע (בה"ג מ"ע קסב. וראה בארוכה בביאור הרי"פ פערלא שם, וח"ג פרשה י').

(58) ומזה הוראה נוספת בגדול ענין ה' חנוך, וכמזל (חגיגה ג', א. רש"י עה"פ) סוף למה באין כדי ליתן שכר למביאיהו"י — היינו שלאחר שמקבלים שכר עבור שבאו לשמוע תורה מפי המלך שהוא כשומע מפי הגבורה וכו', מוסיפים שאי"ז מספיק עדיין, אלא שמקבלים עוד שכר על הבאת (החנוך) הטף. וראה פירוש רבינו מיוחס ירושלים, תשכ"ח (בהמשך לדרשת רז"ל: מכאן שמצוה להוליד אדם את בנו לבית הספר ולביהכ"נ כדי להתחנך בכך. ולהעיר שלכמה דעות היו זרעיים להביא גם ונקי"שדים (ראה רמב"ן ואוה"ח עה"פ יג). כלי יקר (לא, יב). חדא"ג מהרש"א חגיגה שם. משכיל לדוד על פרשי' שם. ועוד. וראה מנ"ח שם).

(59) וראה איכ"ר (בתחלתו). וראה גם ירוש' (חגיגה פ"א סה"ז) — לגרסת המ"כ באיכ"ר שם): המאור שבה ה' מחזירן למוטב. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1118 ואילך.

(60) קה"ע בירושלמי שם.

(61) ולהעיר מהגמ"ל שמעיקר עבודת ה' כהנים היא עבודת הקטורת וכל השנה ודיום הכפורים — הנה דוגמתם בתורה הו"ע נגלה ותורה ופנימיות התורה: נגלה ותורה ה'

עבודת הכהנים היא לפעול מציאות חדשה, לכן צריך הכהן לצאת מביהמ"ק ולתקוע בחצוצרות, דבר המורה על עבודתו לחבר ב' חצאי הצורות — ישראל וקוב"ה — ולאחדם שיהיו צורה שלימה כביכול.

ט. ההוראה מכל הנ"ל:

ידוע"י שגם המצות אשר קיומן תלוי בזמן ומקום — קיימות הן בענינן הרוחני בכ"מ ולעולם"י, והן ראתן בעבודת האדם היא גם בזמן שא"א לקיימן בפועל"י.

מזה מובן בנדוד"י, שמצות "הקהל" (אף שבפועל נוהגת רק בזמן שישאל על אדמתם"י) — בתוכנה הרוחני"י, שייכת גם עכשיו"י:

כאו"א מישראל נקרא בשם כהן, כמ"ש"י "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". הנה צריך כאו"א להתנהג בכו"כ מהנהגות הכהנים"י:

- (49) ראה לקו"ש ח"ב ע' 411 ואילך.
- (50) וע"ז "כל העוסק בתורת חסאת כאילו הקריב כו" (מנחות קי, א).
- (51) ולהעיר מהמאמר הידוע (סה"מ קונ' טרסים ח"א ע' 350, לקו"ד ח"ד תרצ"ב, א), שהנשמות לא הלכו בגלות, שמה מובן שלבני עבודת האדם לקונו, הבאה מצד נש' מתו, אין הליכה בגלות מעכבת (אף שמוכן שמכיון שבפועל עובד ע"י הגוף, נעשה עבודתו קשה יותר מצד הגלות של הגוף).
- (52) חנוך מצוה תריב.
- (53) ראה ג"כ לקו"ש ח"ז ע' 332 ואילך.
- (54) בנוגע לעשיית זכר לענין ההקהל, כבר שקו"ש בזה (ראה "לאור ההלכה" ע' קמה).
- (55) שמות יט, ו (וראה בעה"ט עה"פ. ועוד).
- (56) ראה גם רמב"ם סוף הל' שמיטה ויובל.

וע"י קיום מצות הקהל בזמה"ז
בענינה הרוחני, נזכה לקיים מצות
הקהל כפשוטה בביהמ"ק השלישי,
ע"י שהשי"ת יקהיל את כל ישראל,
בם עיור ופסח יי הרה ויולדת יחדיו

(באופן של) קהל גדול ישובו חנה"י,
"ובאו גוי' והשתחוו לה' בהר הקודש
בירושלים"י, בביאת משיח צדקנו
בקרוב ממש.

(משיחת יום שמחת תשכ"ז)

שייכת לעירוב טו"ר, ה"ה בדוגמת הקטורת
דכל השנה שענינה בירור הרע; ופגימיות
התורה, דלית תמן לא קושיא ולא מחלוקת
(אגה"ק סכ"ו, וראה בארוכה קונטרס עץ
החיים פי"ב), ה"ה כמו קטורת דיוהכ"פ
שארין ענינה כ"כ בירור הרע, כ"א בעיקר
עשיית מציאות חדשה, כדלעיל בפנים.
62) להעיר שמהקהל — פטורין (רמב"ם

ה'י חגיגה פ"ג ה"ב), וראה מנ"ח (מצוה
תרי"ב) דטף עור ופסח — מחוייב.
63) ירמ" לא, ז.
64) ישע"י כז, יב.

וי 57 ב

(ב) לכה"פ הר"ל להוסיף התיבות :
 "ל' הוזה" (תמיד) — דמה שנאמר
 כאן ל' "לקוח" הוא מפני התמידיות
 שצ"ל בזה).

(ג) לפ"ז אי"מ סדר הראיות שבי-
 פירש"י "זכור שמור (ואח"כ) הלוך",
 דה"ל להביא תחילה "הלוך" הנאמר
 בפ' נח' לפני התיבות ד"זכור שמור",
 הנאמרות אח"כ.

(ד) בכלל לא תתכן "ל' הוזה" בענין
 הלקיחה (שהרי לקיחת הס"ת לא היתה
 אלא פעם אחת), כ"א בענין ובתיבת
 "ושמתם" — "שם", היינו שיושם מצד
 הארון במטרה שיהי' שם לעד כל
 הימים.

ב. מכהנ"ל מובן שכונת רש"י כאן
 היא (לא לבאר הטעם שנאמר לקוח
 בל' הוזה, כ"א) להוכיח שאף ש"לקוח"
 אינו לשון של פעולה וציווי, אלא ל'
 המורה על עצם ענין הלקיחה (כפי
 שנקרא בספרי הדקדוק) "מקור", מ"מ
 כוונתו כאן הוא — ציווי, שיקחו את
 ספר התורה הזה, וע"ז מביא הראיות
 מ"זכור שמור הלוך" שגם הן (לשונות
 של) "מקור", ומ"מ משתמשין בהן
 במובן של — ציווי.

א. בהכתוב : (ויצו משה את הלויים
 גו') "לקוח את ספר התורה הזה ושמנתם
 אותו מצד ארון גו' והי' שם בך לעד"
 מעתיק רש"י (בד"ה הראשון) מהכתוב
 "לקוח" ומפרש : "כמו זכור שמור
 הלוך".

והנה יש מפרשים : דכוונת רש"י
 היא לבאר ש"לקוח" אינו לשון ציווי
 אלא לשון הוזה, וכמו שהוא פירושו
 ד"זכור" ו"שמור" וכו' : שענין הזכירה
 והשמירה צ"ל תמיד, אף כאן לקוח
 הוא לשון הוזה "עליכם לקחת את ספר
 התורה הזה לשים אותו מצד הארון
 להיות לך לעד כל הימים".

המובן מדבריהם שרש"י בא לפרש
 הטעם מה ש"לקוח" לא נאמר בלשון
 ציווי אלא בל' הוזה — בכדי להורות
 שצ"ל ענין תמיד.

אבל קשה לפרש כן בפירש"י כי :
 א) לפי"ז (העיקר חסר בפירש"י,
 כי) הו"ל לרש"י לפרש, דבזה שנאמר
 "לקוח", בל' הוזה, כוונתו להדגיש
 שהספר התורה הזה תהי' שם לעד
 כל הימים, וע"ד שמפרש גבי "זכור".

- (1) פרשנו לא כה"כ.
- (2) רא"ם (ש"ח) באר מים חיים על פרש"י.
- (3) ראה פרש"י בא יג' ג' יתרו כ, ח.
- תבוא כז, א.
- (4) רא"ם (ש"ח) שם.
- (5) ואין לומר שלאחר שכבר פירשו בזכור ושמור (ראה בהערה 3) אי"צ לפרשו כאן, כי : א) גם בפ' פנחס (כה, יז) פי' "כמו זכור ושמור" ומ"מ מוסיף "לשון הזה עליכם לאייב אותם". ב) כאן שאני כדלקמן בקושיא הד'.

- (6) כבפ' תבוא שם.
- (7) ת, גה.
- (8) בא שם. יתרו שם (תצא כז, ט, כה, יז) — זכור, ואתחנן ה, יב * . ראה טז, א. תבוא שם — שמור.

(*) גם בואתחנן ו, יז. ובעקב (יא, כב) נאמר שמור, אבל שם נאמר "שמר תשמרון".